

«Hofsnebb — Dronningens Krone — Vinufjeld»

Av WILLIAM CECIL SLINGSBY

«Sammen med en ung mand fra Canada, Archibald Ramsay, student i Cambridge og fremragende tindebestiger, reiste jeg fra England den 28de juni og kom til *Sjøland i Sundalen* den 2den juli.

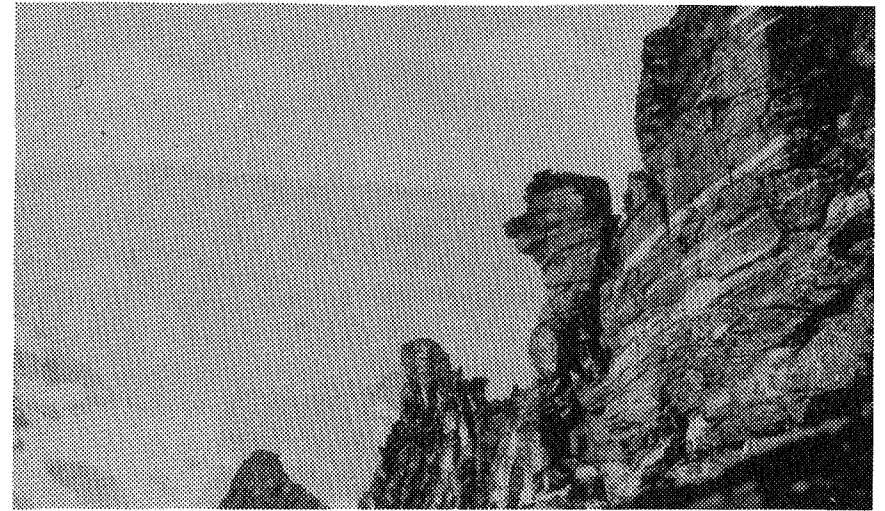
Her laa min svoger, *mr. Farrer*, og en ven af ham paa laxefiske, og vi blev hos dem en fjorten dages tid med smaa afbrydelser.

Vi bereiste Lilledal. Men saa opdagede Ramsay, at en knæskade, som han havde paadraget sig under en kjælketur i Schweiz ifjor, paany begyndte at plage ham og hindrede ham i at gaa tilfjelds. Dette var et tungt stød for mig. Jeg havde imidlertid det store held, at der til min tjeneste som følgesvend i fjeldet og som stedkjendt fører stillede sig en entusiastisk ung bonde, *Johan Sjølsvik* fra gaarden *Furu* i nærheden af *Sundalsøren*. Denne unge mand har sjeldne evner som tindebestiger, og det er ham, som næsten stadig gjør tjeneste, naar det gjælder at faa bjerget sauer, som har gaaet sig fast i fjeldet. I de 4 dage, Johan var med mig, viste han sig som en dristig, ja næsten frygtløs tindebestiger og tog aldrig i betænkning at gaa op ad, tversover, eller (hvad der er endnu mere anstrengende) ned over haardt sammenpresset sne, som bød særlige vanskeligheder fra schweizisk synspunkt.

Johan var altid i godt humør, tjenstvillig og imødekommende, og viste sig aldrig uvillig til at følge en fremgangsmaade, som jeg foreslog, om den var aldrig saa vanskelig. Med støtte af erfarent følge, er han sikkert skikket til at være leder paa de vanskeligste fjeldture.

Trolldheimen overtræffer langt mine forventninger, og baade isbræerne og de takkede, steile fjelddrygge byder et rigt felt for meget øvede fjeldvandreres evner.

Da vi for tiden havde vort kvarter i *Sjøland*, var det naturligt, at min første tur blev en bestigning av *Hofsnebb* straks ovenfor gaarden. Johan vidste ikke, om den var besteget før eller ikke. Som vi tilslut konstaterede, havde man tidligere faaet bugt med den høieste top og en top i vest. Fjeldet hæver sig skrækindjagende steilt op fra dalen, men

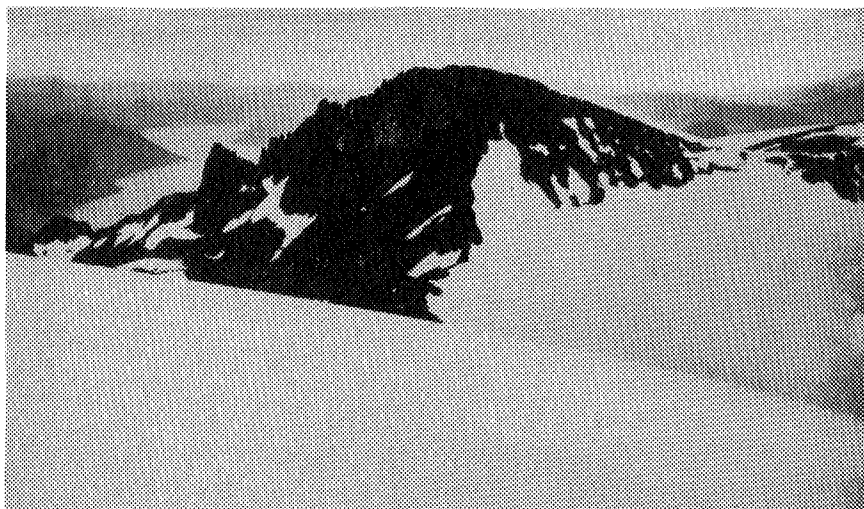

William Cecil Slingsby var en ivrig naturfotograf. Dette bildet viser en hammer på Dronningens krone med en del av Hofsnebb i bakgrunnen.

fjeldvæggen har tre ganske tydelige afsatser med stigning i det væsentlige fra vest mod øst. Den høieste skyder ud en arm, som fører næsten horizontalt tilbage fra vest mod det øverste af et svært svelt, *Furuveiten*, og fra dens østende kan man let finde vei op til et sneskar ved begyndelsen af *Sandvikdalen*. Denne vei kjendte Johan godt, da hver af disse afsatser har rigt beite for mange faar. Stigningen op den midterste afsats, *Kjugusti* eller *Tyvsti*, byder adskilling fornøielse og kræver, at man ser sig godt for, og der er mange folk i dalen, som ikke gjerne gaar efter sauerne op denne svimlende trappe, og derfor overlader det hverv at samle dem til Johan.

Fra dalen kan ma se en tunge af *Vinubræen* i en høide af 4.500 til 5.000 fod over dalbunden. Den lille fjeldbæk, som udspringer fra bræen, rinder og styrter ned i en vild gjel, som kaldes *Furuveiten*. Da — saavidt man vidste — intet menneskeligt væsen nogensinde havde gaaet op eller ned denne gjel, var det klarlig vor opgave at bringe paa det rene, om det var muligt eller umuligt at bane sig vei der. Det var ogsaa indlysende, at en direkte opstigning til høiderne vilde vise sig at være en vei af større interesse for sportsmænd end den zikzakfærd, som beskrives i det følgende.

Den 5te juli kl. 12 middag gav vi os paa veien i straalende solskin. *Mr. Farrer* fulgte os til den første sne i kløften og vendte derpaa om.

Slingsby's bilde fra Dronningens krone mot Kongens krone. Sunndalsfjorden bak til venstre, Grasdalsbreen til høyre.

Først førte snedekte bakker med svag stigning os op en hundrede fod. Saa blev kløften steilere, og der kom en steil stigning imellem, hvor snee slap op en stund. Da vi lod den bag os, kom vi gjennom en brat sneschakt og klavrede derpaa opover løs vanskelig ur paa siden at en stigning, hvorved vi naadde frem til en brat og trang del af kløften. Her havde vi igjen sne at klyve op over. Steilere og steilere blev den. Paany blev den afbrudt, og paany gjorde vi en omvei. En tredie stigning syntes først at være uovervindelig. En snebræ, 20 fod dyb, stansede øverst paa en fjeldvæg, som var omtrent 50 fod høi. Kløftens sider var ogsaa steile som en mur. Paa den ene side var der imidlertid en liden revne eller skorsten, som nederst var vid, men blev snevrere høiere oppe. Da der til en begyndelse hverken var fæste for haand eller fod, stod Johan op paa mit knæ, saa op paa min skulder, og derpaa paa min isøksehammer. Ved en mesterlig klatring naadde han en sprække mellem snebræen og fjeldvæggen. For mig var det naturligvis vanskelig paa de første 8 à 10 fod, men saa naadde jeg snart Johan igjen ved hjælp af tauget. Efter forsigtig at have hugget trappetrin kom vi frem paa snebræen, og frygtelig steil fandt vi den ogsaa. Kløften blev bredere, og sneen endnu steilere, men Johan gik modig videre, og jeg fulgte efter. Sneen havde to arme, og begge saa slemme ud. Vi skar frem til begyndelsen af den østre arm, men uren

var for slem at give sig i kast med; i alle fald ved en første gangs befarung. Vi undersøgte den anden arm, hovedarmen. Her troede vi virkelig, at uren var ganske medgjørilig; men hvor det var muligt at komme frem, var der et vandfald. Vistnok bare omtrent 25 fod høit. Men da vi ikke var klædt i olieklæder og sydvest, maatte vi — skjønt meget mod vor vilje — opgive den vei. Ovenfor vandfaldet var der brat sne, men ikke saa brat som det, vi tidligere havde stødt paa. Det er ganske sikkert, at hvis vi havde kunnet klyve op fossen, vilde vi have klaret at gaa op kløften i hele dens længde, en tur, som Johan engang sikkert vil foretage og med held. Man maa imidlertid have det fuldt paa det rene, at det selv under de gunstigste forhold blir en meget nervespændende tur for alle, som ikke er øvede fjeldvandrere. Vi for vort vedkommende havde en prægtig opstigning og fandt, at vi havde fortjent et held, som vi ikke opnaadde.

Vi kom ud af sneen kl. 4.15 og klatrede frem til bakken i vest, og efter lang vandring paa kryds og tvers fik vi igjen øie paa kløften et par hundrede fod høiere op. Efter en lang rast og et forsøg paa at faa sove, som blev frugtesløst paa grund af nogle slemme fluer, naadde vi frem til *Sandvikdalens* skar kl. 8.30 om eftermiddagen. Her var udsigten prægtig, men vi havde ikke fotografiapparat med os. Hofsnebbas tinder var storartede, seet fra skaret, og den tinde, som vi tænkte var den høieste — vi var jo dengang ganske ukjendte — syntes at være utilgjængelig. Vi drog videre og havde snart den fornøielse at klyve op en interessant fjeldkam. Vi vandt frem til tindens, byggede en stenrøs paa toppen og skyndte os til en anden ligesaa interessant tinde, hvor vi ogsaa udstyrede toppen med en liden stenrøs. Desværre! Paa den anden side af en dyb kløft hævede der sig en høiere tinde, og længere borte endnu en til. Havde vi været et selskab paa tre mand, kunde vi med største tryghed have steget ned i det lille skar, hvorfra vi kunde have firet en af os ned og over et isbelagt elvefar til et sikkert sted paa den anden side. Med bare to mand var det altfor risikabelt, og vi vendte da tilbage kl. 10.40, netop som solen gik ned. Efter en trættende marsch til *Sandvikdalens* skar og under de tinder, vi havde besteget, kom vi igjen til fjeldryggen kl. 1.25. Vi saa solen staa op kl. 2.20, besteg en tredje ny tinde kl. 2.30, og naadde det høieste punkt kl. 2.50. Her fandt vi, til vor dybe skuffelse, en stenrøs, som var reist før. Vi gik ned den bratte snebræ i nord og

*Slingsby tok dette
bildet av Vinnuffjell
fra øverst i
Sandviksdalen.*

rundt den vestre fjeldryg, og kom til *Sjøland* kl. 8 om morgenen efter at have været ude i 20 timer.

Furuveiten er ganske overordentlig steil, og hvis man baner sig vei her op til den lille isbræarm øverst, hvad der vistnok engang vil bli gjort, vil man have udført en storartet klatring paa næsten 5.000 fod. *Sandvikdalsskar* kan man med lethed naa en 500 fod lavere nede. Svelget eller kløften (gjelen) er saa vildt som noget, jeg nogensinde har været i i mit liv. Paa østsiden hænger en svær styrtning udover omtrent 100 fod. Dette sees af de vanddraaber, som er faldt paa sneen. *Hofsnebbas* høidedrag er, skjønt bare 4.988 norske fod høit,

uendelig mere storslagent og vildt, end det ser ud til at være, naar man ser det fra dalen eller fjorden.

Den 9de juli tog Johan og jeg baadskyds til *Sandviken* og gik op til *Øvre Sæter*, hvor vi tilbragte natten.

Den 10de juli brød vi op kl. 7 om morgenen, gik op *Sandvikdalsbræen*, og besteg den tinde, som er betegnet med 5.626 fod paa amtskartet. Der fandtes ikke spor af, at andre tindebestigere havde været der før os, saa vi byggede flere stenrøser. Den isbræ, som vi næsten, men ikke helt, gik op, støder til en arm af *Grasdalsbræen*. Denne bræ gaar lige op til toppen af den tinde, som maaler 5.626 fod. Vi fandt, at denne tinde bar en herlig hvid krone af glitrende sne — «naturens diamanter», og da tinden lader til ikke at have noget navn, kaldt vi den «Dronningens krone». Med nogen vanskelighed steg vi ned til *Grasdalsbræen*, ned steil ur og endnu steilere sne. Her gik Johan, som kun havde liden erfaring med hensyn til isbræer, aldeles udmerket under min ledelse. Bræen er sandelig temmelig vrang og krævede stor forsigtighed, da der var svært mange sprækker, baade synlige og usynlige. Synet af *Trolla* fra denne isbræ var storslagent. Dette bræparti, *Vinubræen* medregnet, er virkelig rent storartet og langt skjønnere, end jeg ventede at finde det. Det er stor synd, at der ikke er nogen god sti fra *Holtan sæter* lige til *Indredalsvatn*. Vi steg ned til *Nedredal*, en lang og kjedelig tur, og gik derpaa videre til *Indredal*.

Uveir drev os ned til *Opdøl* og derfra til *Sundalsøren*.

Dette var virkelig en førsterangs tur.

Den 13de juli steg Johan og jeg direkte op til *Kjugusti* eller *Tyvsti* ad en smal og efter min mening meget farlig fjeldafsats, og derfra til *Sandvikdalsskar*. Herfra kløv vi op en let ryg, som begrænser den nordvestlige side af *Furuveiten*, og naadde saaledes *Vinubræen*. Denne fulgte vi til toppen af det høieste *Vinuffjeld*, 5.810 fod, en vældig snekuppel. Der var ingen stenrøser paa fjeldets rand, og derfor drog vi den slutning, at vi var de første, som havde besteget det. Udsigten var herlig, og snebræerne var meget store. Vi gik ned *Vinubræen*, lige til den ender øverst paa den mægtige nordlige væg, som begrænser *Sundalen*. Saa vendt vi mod øst og steg ned til *Hoaa* gaard.

Dette var en overordentlig interessant tur».

(Fra «Aarsberetning for 1906»)